

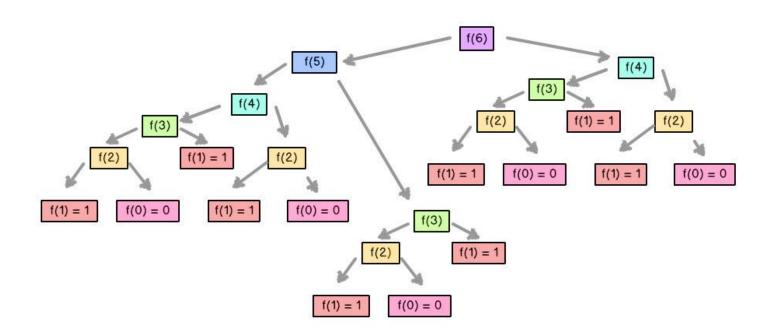
Dynamic Programming

Dynamic Programming (DP) เป็นเทคนิคหนึ่งสำหรับแก้ปัญหาที่ซับซ้อน โดยการแก้ปัญหาย่อย (ปัญหาที่มีขนาดเล็กลงมา) ตั้งแต่ปัญหาขนาดย่อยที่สุดขึ้นมา ก่อน แล้วค่อย ๆ เพิ่มขอบเขตขึ้นมาจนถึงปัญหาที่มีขนาดใหญ่ที่สุด เนื่องจากตัว ปัญหาย่อย (Subproblem) ที่แก้เป็นปัญหาที่มีลักษณะเหมือนกัน แค่มีข้อมูลให้จัดการน้อยกว่า ดังนั้นวิธีการแก้ปัญหา DP มักจะต้องแก้ด้วย recursive function หรือไม่ก็ต้องใช้สูตรคณิตศาสตร์ที่มีลักษณะเป็นสมการเวียนเกิด (recurrence formula)

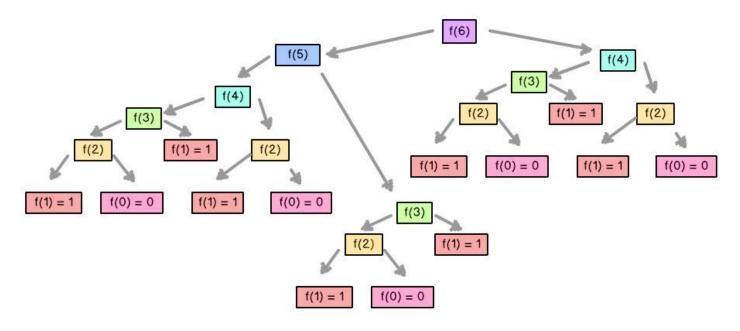
สำหรับโจทย์ส่วนใหญ่แล้ว ตัวปัญหาย่อยจะมีลักษณะดังนี้

ปัญหาย่อยที่ช้อนทับกัน (Overlapping Subproblem) นั่นคือ เมื่อย่อยขนาดปัญหาใหญ่มาเป็นปัญหาย่อยแล้ว จะพบว่าได้ปัญหาย่อยเหมือนกันซ้ำกันมาก หากเราจดคำตอบ ไว้ (memorization) ก็จะทำให้เราไม่ต้องเสียเวลาคิดซ้ำ ๆ

โครงสร้างย่อยที่เหมาะสมที่สุด (Optimal Substructure) หากคำตอบของปัญหาใหญ่เป็นคำตอบที่ดีที่สุด ตัวคำตอบของปัญหาย่อยก็ต้องดีที่สุดตามไปด้วย ดังนั้น ในการแก้ โจทย์ เราทราบเพียงแค่คำตอบที่ดีที่สุดของปัญหาย่อยแต่ละปัญหาย่อย แล้วเลือกนำมาดัดแปลงเพิ่มเติมเป็นคำตอบของปัญหาใหญ่ก็พอแล้ว ไม่ต้องเก็บทุกคำตอบที่เป็นไปได้


```
int fibonacci(int n) {
   if (n == 0 || n == 1)
      return 1;
   return fibonacci(n-1) + fibonacci(n-2);
}
```



```
int F[N];
bool visited[N];
int fibonacci(int n) {
    if (n == 0 || n == 1)
        return 1;
    if (visited[n]) // return if already computed
        return F[n];
    visited[n] = true; // set as "already computed"
    F[n] = fibonacci(n-1) + fibonacci(n-2); // remember answer
    return F[n];
}
```

int fibonacci(int n) {
 int F[n+1];
 F[0] = F[1] = 1;
 for (int i = 2; i <= n; i++)
 F[i] = F[i-1] + F[i-2];
 return F[n];
}</pre>

Top-down Dynamic Programming (Memorization)

Bottom-up Dynamic Programming

วิธีการแก้ปัญหาด้วย Dynamic Programming

ในการแก้ปัญหา DP จะมีขั้นตอนที่สามารถนำมาใช้แก้ได้ คือ

- **1.กำหนดปัญหาให้ชัดเจน** (กำหนดเป็นฟังก์ชันว่าต้องรับข้อมูลอะไร และ return ข้อมูลอะไร ให้เอื้อกับการทำ recursive function)
- 2.หาคำตอบของปัญหาใหญ่จากปัญหาย่อย
- 3.เขียนสูตรออกมาในรูปทั่วไป (เขียน recurrence formula และกำหนด base case)
- 4.วิเคราะห์ Time Complexity และ Space Complexity
- 5.Implement! ทำได้สองวิธีคือ Top-down Approach และ Bottom-up Approach

ตัวอย่างที่ 1: Coin Change Problem

กำหนดให้คุณมีเงินอยู่ทั้งหมด n บาท ต้องการหาว่าจะต้องใช้เหรียญ 1 บาท, 3 บาท, 4 บาท น้อยสุดจำนวนกี่เหรียญ

** สำหรับโจทย์ข้อนี้ เราไม่สามารถแก้ด้วย **Greedy Algorithm** ซึ่งก็คือการที่เราพยายามเลือกเหรียญที่มีมูลค่ามากที่สุดมาใช้เรื่อย ๆ จนกว่าจะได้ เงินที่เราต้องการ เช่น หากเราต้องการเงิน 18 บาท ก็สามารถทำได้โดยการหยิบเหรียญ 4 บาทจำนวน 4 เหรียญ (รวมเป็น 16 บาท) ตามด้วยหยิบเหรียญ 1 บาท อีก 2 เหรียญ (ครบ 18 บาทพอดี)

เพราะว่าวิธีนี้ไม่ได้คำตอบที่ดีที่สุดเสมอไป ยกตัวอย่าง หากเราต้องการเงิน 6 บาท วิธี Greedy จะต้องใช้ 3 เหรียญ (4+1+1) แต่คำตอบที่ดีที่สุดคือใช้ 2 เหรียญ (3+3) ใช้วิธีนี้ไม่ได้

ขั้นที่ 1: กำหนดปัญหาให้ชัดเจน

กำหนดให้ฟังก์ชัน int change(int i) เป็นฟังก์ชันที่แก้ปัญหาดังกล่าว โดยจำนวนเต็ม i ที่รับมาแทนจำนวนเงินที่ต้องการ (สังเกตว่า i อาจจะมีค่าไม่เท่ากับ n ก็ได้) ส่วนค่าที่ return คือจำนวนเหรียญที่น้อยที่สุดที่ต้องใช้

ขั้นที่ 2: หาคำตอบของปัญหาใหญ่จากปัญหาย่อย

สำหรับข้อนี้ สังเกตว่ามีปัญหาที่มีลักษณะคล้ายกันแต่มีขนาดเล็กกว่า เช่น หากเราต้องการเงิน 18 บาท เราอาจจะลองดูกรณีทั้งหมดที่เป็นไปได้ของคำตอบ**ขั้นแรก**พอ ซึ่งในกรณีนี้จะทำได้ 3 แบบก็คือ

- •ทอนเหรียญ 1 บาทไปก่อน ส่วนอีก 17 บาทที่เหลือถือว่าเป็นปัญหาย่อย (สังเกตว่าเป็นปัญหาเดียวกันเลข แค่เลขน้อยลง)
- •ทอนเหรียญ 3 บาทไปก่อน ส่วนอีก 16 บาทที่เหลือถือว่าเป็นปัญหาย่อย
- •ทอนเหรียญ 4 บาทไปก่อน ส่วนอีก 14 บาทที่เหลือถือว่าเป็นปัญหาย่อย เลขอื่น ๆ ก็สามารถคิดในทำนองนี้ได้เช่นกัน

ขั้นที่ 3: เขียนสูตรออกมาในรูปทั่วไป

การแก้ปัญหานี้ หากมีเงิน i บาท จะหาจำนวนเหรียญน้อยที่สุดที่ต้องใช้ได้จาก 3 กรณีคือ

- •ทอนเหรียญ 1 บาทไปก่อน 1 เหรียญ บวกกับจำนวนเหรียญที่ต้องใช้ทอนเงิน i-1 บาทที่เหลือ
- •ทอนเหรียญ 3 บาทไปก่อน 1 เหรียญ บวกกับจำนวนเหรียญที่ต้องใช้ทอนเงิน i-3 บาทที่เหลือ
- •ทอนเหรียญ 4 บาทไปก่อน 1 เหรียญ บวกกับจำนวนเหรียญที่ต้องใช้ทอนเงิน i-4 บาทที่เหลือ

ซึ่งเราต้องการเลือกวิธีที่ทำให้จำนวนเหรียญน้อยสุด ดังนั้น change(i) จะมีค่าเท่ากับ 1 + min{change(i-1), change(i-3), change(i-4)} (เหรียญแรกที่ใช้ บวกกับ จำนวนเหรียญที่ใช้ทอนเงินที่เหลือหลังจากเหรียญแรก)

นอกจากนี้ ต้องกำหนด base case

- •กรณีที่ i=0 คำตอบจะเป็น 0 เพราะทอนเงิน 0 บาทไม่จำเป็นต้องใช้สักเหรียญ
- •กรณีที่ i<0 เป็นไปไม่ได้ แต่เนื่องจากสูตรที่เราใช้ หากไม่ได้ป้องกันไว้ อาจจะคำนวณมาถึงตรงนี้ได้ (เช่น การคิดค่าของ change(2) อาจจะมีการทอนเหรียญ 3 บาท ทำให้เหลือเงิน -1 บาท) ดังนั้นจะต้องกำหนดคำตอบเป็น infinity (จำนวนใหญ่ ๆ) เพื่อให้เวลานำไปคิดในสูตร min จะถูกมองข้ามไป เพราะคำตอบมีขนาดใหญ่ เกินไป

ขั้นที่ 4: วิเคราะห์ Time Complexity และ Space Complexity

เนื่องจากว่าปัญหาย่อยอาจมีได้มากถึง O(n) ปัญหา (ตั้งแต่ change(1) ถึง change(n)) และแต่ละปัญหาย่อย เราคิดเพียงครั้งเดียวเท่านั้น แต่ละครั้งใช้ เวลา O(1) (พิจารณาเพียงแค่ 3 กรณีเท่านั้น ใช้เวลาคงที่) Time Complexity ของวิธีนี้จึงเป็น O(n) เนื่องจากว่าต้องเก็บคำตอบทั้งหมด O(n) กรณี จึงมี Space Complexity เป็น O(n)

ขั้นที่ 5: Implement

การ Implement สูตร DP ที่เราได้มาสามารถทำได้สองวิธีหลัก ๆ ด้วยกัน

- •Top-down Approach เป็นการ implement recursive function โดยตรง แล้วใช้ array หรือ data structure อื่น ๆ (เช่น map) ในการจำคำตอบ (memorization) กรณีที่ เคยคิดคำตอบกรณีนั้นมาแล้ว
- •Bottom-up Approach เป็นการแก้ปัญหาด้วยการลูปธรรมดา โดยแก้ปัญหากรณีเล็ก ๆ ก่อนที่จะขึ้นมาปัญหากรณีใหญ่

ตัวอย่างโค้ด Top-down Approach

```
int memo[MAX_N]; // initially set all to -1 to mark as "not done yet"

int change(int i) {
    // base cases:
    if (i == 0) return 0;
    if (i < 0) return 1e9; // 1e9 = 1,000,000,000
    // already solved cases:
    if (memo[i] != -1)
        return memo[i];

    // recursive step:
    int ans = 1 + min(change(i-1), min(change(i-3), change(i-4)));
    memo[i] = ans; // memoize the answer
    return ans;
}

// cout << change(6) << endl;
// result = 2</pre>
```

การเขียนโค๊ด Top-down Approach ทำได้โดยการเขียน recursive function ตรง ๆ เลย เพียงแค่เติมในส่วน ของ memo เข้าไปช่วยในการจำคำตอบกรณีที่อาจจะมีการคิดซ้ำ ๆ เท่านั้น (เช่น กรณีที่เหลือเงิน i=1,2,3 บาท อาจจะถูกคิดคำนวณซ้ำ ๆ บ่อยเกิน เป็นตัน)

ตัวอย่างโค้ด Bottom-up Approach

```
int ans[MAX_N];
ans[0] = 0; // base case

for (int i = 1; i <= n; ++i) {
    ans[i] = 1e9; // don't know a way to solve yet
    if (i-1 >= 0) // try using 1-baht coin if possible
        ans[i] = min(ans[i], 1+ans[i-1]);
    if (i-3 >= 0) // try using 3-baht coin if possible
        ans[i] = min(ans[i], 1+ans[i-3]);
    if (i-4 >= 0) // try using 4-baht coin if possible
        ans[i] = min(ans[i], 1+ans[i-4]);
}

cout << change(n) << endl;
// if n = 6, result = 2</pre>
```

แทนที่จะเขียนเป็นฟังก์ชัน recursive ก็ลองลูปหาคำตอบตั้งแต่กรณีที่ต้องการจำนวนเงิน แค่ i=1 บาท. i=2 บาท. ขึ้นมาจนถึง i=n บาท ดังนี้

Top-Down

- 💠 แบ่งปัญหาใหญ่เป็นปัญหาย่อย
- 💠 หาคำตอบของปัญหาย่อย
- 💠 นำคำตอบย่อย ๆ มารวมเป็นคำตอบของปัญหาใหญ่
- มักเขียนแบบ recursive
- แก้ปัญหาย่อยเท่าที่จำเป็น (แต่อาจแก้ซ้ำ แก้แล้วแก้อีก)
- ฉดการแก้ปัญหาย่อยซ้ำด้วย memoization

Bottom-Up

- 💠 เริ่มหาคำตอบของปัญหาเล็ก ๆ
- 💠 นำคำตอบของปัญหาเล็กมาหาคำตอบของปัญหาใหญ่ขึ้น
- มักเขียนแบบวงวน
- แก้ปัญหาย่อย ๆ ทุกปัญหา ปัญหาละครั้ง

ตัวอย่างที่ 2: Number of Paths in 2D grid

กำหนดตารางขนาด n×m มาให้ โดยแต่ละช่องมีค่าเป็น . (เดินผ่านได้) หรือ # (มีสิ่งกีดขวาง) จงนับจำนวนวิธีเดินจากมุมบนซ้าย (ตำแหน่ง (1,1)) มาถึงมุมล่างขวา (ตำแหน่ง (n,m)) โดยอนุญาตให้เดินลงหรือขวาเท่านั้น (ห้ามเดินขึ้นหรือซ้าย) เช่น กรณีที่มีตารางขนาด 5×4 ดังนี้

```
...#...
```

จะมีวิธีเดินทั้งหมด 3 วิธีด้วยกัน ได้แก่

xxxxx .#x	xxxx. .#.xx	xxx .#xxx
#x	#x	#x
#x	#x	#x

ขั้นที่ 1: กำหนดปัญหาให้ชัดเจน

ลองมองว่าตารางที่กำหนดให้เป็น array 2 มิติใน global scope ส่วนตัวปัญหาที่เราต้องการจะแก้ เราจะไม่จำกัดแค่การเดินจาก (1,1) ไป (n,m) อย่างเดียว แต่เดินไปยังจุด (i,j) ใด ๆ ก็ได้

เราก็จะสามารถกำหนดฟังก์ชัน int count_paths(int i, int j) ขึ้นมาโดย i และ j กำหนดจุดเป้าหมายที่ต้องการเดินไป ส่วนค่าที่ return คือจำนวนวิธีทั้งหมดที่เป็นไปได้ ตามตัวอย่างข้างบน count_paths(5, 4) จะต้องมีค่าเท่ากับ 3 ส่วน count_paths(1, 2) จะต้องมีค่าเท่ากับ 1 เป็นต้น

- - - - -

.#...

. . .# .

_ _ # .

ขั้นที่ 2: หาคำตอบของปัญหาใหญ่จากปัญหาย่อย

สังเกตว่า ถ้าเราต้องการทราบวิธีการเดินไปยังจุด (i,j) จะสามารถทำได้สองวิธีใหญ่ ๆ ด้วยกัน •เดินจากจุด (1,1) มายัง (i-1,j) ให้ได้ก่อน แล้วค่อยเดินลงมาอีกก้าว มาถึง (i,j) พอดี

- •เดินจากจุ๊ด (1,1) มายัง (i,j-1) ให้ได้ก่อน แล้วค่อยเดินขวาอีกก้าว มาถึง (i,j) พอดี
- ดังนั้น จำนวนวิธีก็จะได้จากทั้งสองรูปแบบบวกกัน

ขั้นที่ 3: เขียนสูตรออกมาในรูปทั่วไป

เมื่อคิดได้ดังข้างบนแล้ว สูตรก็ค่อนข้างจะชัดเจน: count_paths(i, j) จะมีค่าเท่ากับ count_paths(i-1, j) + count_paths(i, j-1) ทั้งนี้ต้องระวังกรณีพิเศษต่าง ๆ ได้แก่

- •กรณีที่ i<1 หรือ j<1 ให้ถือว่าคำตอบเท่ากับ 0 (ตามเงื่อนไข เราไม่สามารถเดินขึ้น/ซ้ายจากจุด (1,1) ไปยังจุดพวกนี้ได้)
- •กรณีที่ตำแหน่ง (i,j) เดินผ่านไม่ได้ (เป็นสัญลักษณ์ #) ให้ถือว่าคำตอบเป็น 0 ไปโดยปริยาย (ไม่ต้องใช้สูตรคิด) เพราะเดินมาถึงจุดนี้ไม่ได้
- •กรณีที่ (i,j)=(1,1) ให้ถือว่าคำตอบเท่ากับ 1 ได้เลย

ขั้นที่ 4: วิเคราะห์ Time Complexity และ Space Complexity

เนื่องจากว่าปัญหาย่อยอาจมีได้มากถึง O(nm) ปัญหา และแต่ละปัญหาย่อย เราคิดเพียงครั้งเดียวเท่านั้น แต่ละครั้งใช้เวลา O(1) Time Complexity ของวิธีนี้จึงเป็น O(nm) เนื่องจากว่าต้องเก็บคำตอบทั้งหมด O(nm) กรณี จึงมี Space Complexity เป็น O(nm)

ขั้นที่ 5: Implement

Top-down Approach

```
char A[MAX N][MAX M]; // assume the board's data is in A[1.n][1..m]
int dp[MAX N][MAX M]; // initially set all to -1 to mark as "not done yet"
int count_paths(int i, int j) {
   if (i < 1 || j < 1)
       return 0;
   if (A[i][j] == '#')
       return 0;
   if (i == 1 && j == 1)
       return 1;
   if (dp[i][j] != -1) // if already done this case
       return dp[i][j];
   // otherwise, calculate and remember then return
   dp[i][j] = count paths(i-1, j) + count paths(i, j-1);
   return dp[i][j];
// according to the above example:
// cout << count paths(5, 4) << endl;
// result = 3
```

Bottom-up Approach

ในกรณีที่มี argument ของฟังก์ชันมากกว่า 1 ตัว เราต้องกิดให้ดี ๆ ว่าจะเริ่มทำจาก ตำแหน่งใหนก่อน จึงจะคำนวณไม่ผิดพลาด ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เช่น

- หากเลือกคำนวณตำแหน่ง (3,3) ก่อนตำแหน่ง (3,2) จะมีปัญหา เพราะเรายังไม่
   ทราบคำตอบ ณ ตำแหน่ง (3,2)
   สำหรับข้อนี้ วิธีที่ง่ายที่สุดคือการคิดไปทีละแถว
- •คิดตั้งแต่ (1,1) ไปจนถึง (1,m) ให้เสร็จก่อน
- •แล้วค่อยทำ (2,1) ไปจนถึง (2,m)
- •ทำไปเรื่อย ๆ จนถึงแถวสุดท้าย (แถวที่ n)

```
char A[MAX_N][MAX_M]; // assume the board's data is in A[1..n][1..m]
int dp[MAX_N][MAX_M]; // set everything to 0 (so dp[0][0..m] and dp[0..n][0] will be0)

for (int i = 1; i <= n; ++i) {
    for (int j = 1; j <= m; ++j) {
        if (A[i][j] == '#')
            dp[i][j] = 0;
        else if (i == 1 && j == 1)
            dp[i][j] = 1;
        else
            dp[i][j] = dp[i-1][j] + dp[i][j-1];
    }
}

// according to the above example:
// cout << dp[5][4] << endl;
// result = 3</pre>
```

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดสูตร DP

ในขั้นแรกของการทำโจทย์ DP เราจะต้องนิยามปัญหาให้เหมาะสมกับการทำเป็น recursive function เพราะหากเรานิยามผิด ก็อาจจะไม่สามารถ หาสมการเวียนเกิดที่หาคำตอบได้ถูกต้อง หรือหาได้แต่สมการที่ใช้เวลาในการคำนวณนาน argument ของปัญหาย่อยที่เราพยายามกำหนดนั้น เรามักจะ เรียกว่า state ซึ่งก็คือสถานะของการคำนวณนั่นเอง เช่น ในตัวอย่างที่ 1 อาจมองได้ว่า change(i) แสดงถึงการที่เราทอนเหรียญได้จนเหลือเงินที่ต้องการทอน เพิ่มอีก i บาท เป็นต้น

ในตัวอย่างต่อไป จะแสดงให้เห็นว่าบางครั้งเราอาจจะกำหนด state เพื่อหาคำตอบแบบตรงไปตรงมาไม่ได้

ตัวอย่างที่ 3 : LCS (Longest common subsequence)

* common subsequence(X, Y)

٠...

* longest common subsequence(X, Y)

1. นิยาม, กำหนดปัญหา

$$\star X = \langle x_1, x_2, x_3, ..., x_m \rangle$$

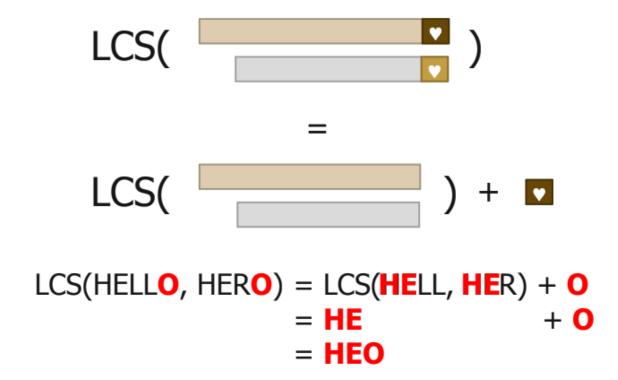
$$\mathbf{Y} = \langle y_1, y_2, y_3, ..., y_n \rangle$$

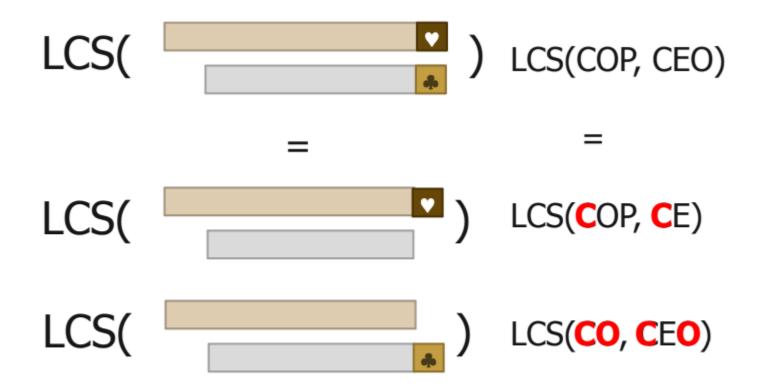
$$X_i = \langle x_1, x_2, ..., x_i \rangle$$

$$Y_i = \langle y_1, y_2, ..., y_i \rangle$$

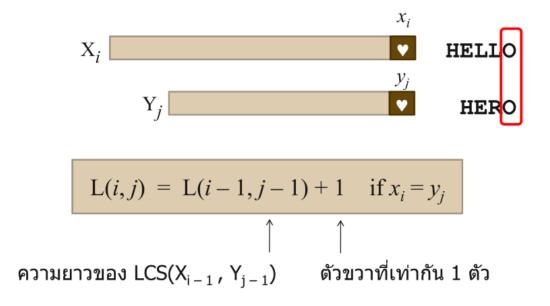
- $\star$ LCS(X_i , Y_j): longest common subsequence ของ X_i , Y_i
- $\star LCS(X, Y) = LCS(X_m, Y_n)$
-
 ❖ $\mathrm{L}(i\ ,j)$: ความยาวของ $\mathrm{LCS}(\mathrm{X}_i\ ,\,\mathrm{Y}_j)$

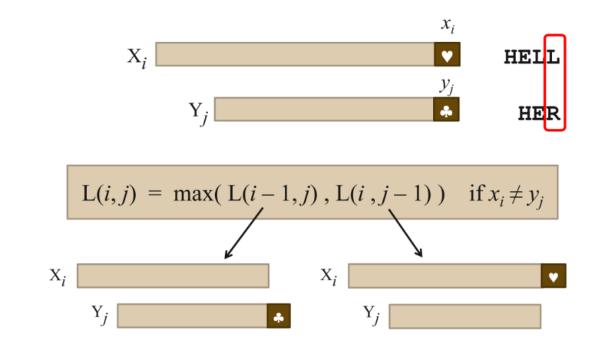
2.หาคำตอบของปัญหาใหญ่จากปัญหาย่อย

ขั้นที่ 3: เขียนสูตรออกมาในรูปทั่วไป

$$X_i$$
  X_i Y_j Y_j

$$L(i,j) = \begin{cases} L(i-1,j-1) + 1 & \text{if } x_i = y_j \\ \max(L(i-1,j), L(i,j-1)) & \text{if } x_i \neq y_j \\ 0 & \text{if } i = 0 \text{ or } j = 0 \end{cases}$$

$$L(i, j) = \begin{cases} L(i-1, j-1) + 1 & \text{if } x_i = y_j \\ \max(L(i-1, j), L(i, j-1)) & \text{if } x_i \neq y_j \\ 0 & \text{if } i = 0 \text{ or } j = 0 \end{cases}$$

Recursive

Top-down Approach (recursive + memo)

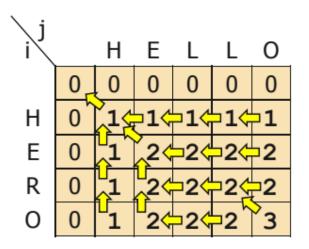
$$L(i, j) = \begin{cases} L(i-1, j-1) + 1 & \text{if } x_i = y_j \\ \max(L(i-1, j), L(i, j-1)) & \text{if } x_i \neq y_j \\ 0 & \text{if } i = 0 \text{ or } j = 0 \end{cases}$$

Bottom-up Approach

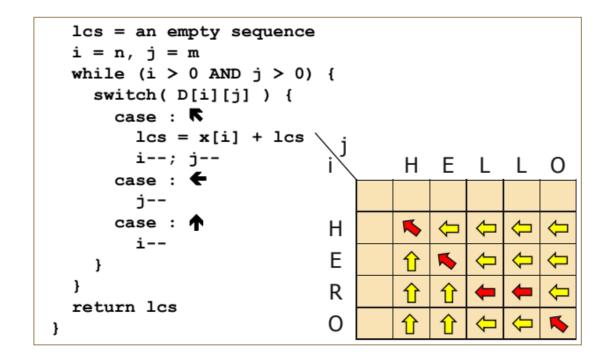
```
LCS_Length(x[1..m], y[1..n]) {
    L = new array[0..m][0..n]
    for (i = 0; i <= m; i++) L[i][0] = 0
    for (j = 0; j <= n; j++) L[0][j] = 0
    for (i = 1; i <= m; i++)
        for (j = 1; j <= n; j++)
        if (x[i] == y[j])
        L[i][j] = L[i - 1][j - 1] + 1
        else
        L[i][j] = max(L[i - 1][j], L[i][j - 1])
    return L;
}</pre>
```

\ j						
ί\		Н	E	L	L	0
	0	0	0	0	0	0
Н	0	1	1	1	1	1
Е	0	1	2	2	2	2
R	0	1	2	2	2	2
О	0	1	2	2	2	3

อยากรู้ว่า LCS คือ word อะไร?


```
LCS(x[1..m], y[1..n]) {
 L = new array[0..m][0..n]
 D = new array[1..m][1..n]
  for (i = 0; i \le m; i++) L[i][0] = 0
  for (j = 0; j \le n; j++) L[0][j] = 0
  for (i = 1; i <= m; i++)
    for (j = 1; j \le n; j++)
      if(x[i] == y[j])
        L[i][j] = L[i - 1][j - 1] + 1
       D[i][j] = \mathbb{R}
      else
        if (L[i-1][j] > L[i][j-1])
          L[i][j] = L[i-1][j]
          D[i][j] = \uparrow
        else
          L[i][j] = L[i][j-1]
          D[i][j] = \leftarrow
```


ตัวอย่างที่ 4: Maximum Sum Subarray

กำหนดจำนวนเต็มให้ทั้งหมด n ตัว (อาจมีค่าติดลบได้) จงหา **subarray** (ช่วงย่อยหนึ่งช่วงของ array) ที่มีผลรวมมากที่สุด เช่น กรณีที่ array เป็น [-2, 3, 2, -1, 4, -9, 3] ผลรวมที่มากที่สุดที่เป็นไปได้คือ 8 เกิดจากช่วงที่มีข้อมูล [3, 2, -1, 4]

ขั้นที่ 1: กำหนดปัญหาให้ชัดเจน

ก่อนอื่น กำหนดให้ array ของตัวเลขดังกล่าวเป็น array A[1..n] ที่อยู่ใน global scope

นิยามแบบที่ 1

หากเราพยายามกำหนดฟังก์ชัน int max_sum(int i) เพื่อหาว่าคำตอบที่ดีที่สุดเมื่อพิจารณาเพียงแค่ array A[1..i] เมื่อคำนวณเสร็จ max_sum(1), max_sum(2), ..., max_sum(n) แล้ว เราจะได้คำตอบอยู่ที่ max_sum(n) พอดี แต่เราไม่สามารถคิดสมการเวียนเกิดได้แบบง่าย ๆ เพราะหากพยายามคิดค่าของ max_sum(i) ตามนิยามนี้ จะต้องพิจารณาสองกรณี

- •คำตอบอาจจะเกิดจาก max_sum(i-1) เลยก็ได้ (สมาชิกตัวที่ i ที่เพิ่มมาไม่ได้ทำให้คำตอบเปลี่ยน)
- •มิเช่นนั้น คำตอบอาจจะเกิดจากช่วงที่สิ้นสุด ณ ตำแหน่ง i พอดี ซึ่งมีได้มากถึง i ช่วง (ช่วง A[1..i], A[2..i], ..., A[i..i]) แต่กรณีที่ 2 จะต้องใช้เวลาในการลูปมากสุดถึง O(n) และเนื่องจากเราต้องคิด max_sum(1..n) รวม O(n) ครั้ง เวลาการทำงานทั้งหมดจึงเป็น O(n²) ซึ่งไม่ได้ดีกว่าวิธี Brute Force เลย

ขั้นที่ 1: กำหนดปัญหาให้ชัดเจน

นิยามแบบที่ 2

ลองกำหนดเป็นฟังก์ชัน int max_sum_ending(int i) แทน เพื่อหาว่าคำตอบที่ดีที่สุดเมื่อพิจารณาเพียงแค่ subarray ที่จ**บที่ตำแหน่ง** i **พอดี** คือเท่าใด หากกำหนดเป็นเช่นนี้แล้ว คำตอบสุดท้ายจะไม่ได้อยู่ที่ max_sum_ending(n) เพียงอย่างเดียว เพราะคำตอบอาจจะเป็น subarray ที่จบที่ตำแหน่งใดก็ได้ ดังนั้น คำตอบ จะเท่ากับ max(max_sum_ending(1), max_sum_ending(2), ..., max_sum_ending(n)) หากใช้นิยามนี้ การหาคำตอบ max_sum_ending(i) สามารถทำได้จากการพิจารณาสองกรณี

- •คำตอบอาจจะเกิดจากการใช้ค่า ณ ตำแหน่ง n โดด ๆ เพียงตัวเดียวเลย นั่นก็คือ มีค่าเท่ากับ A[i]
- •คำตอบอาจจะเกิดจากการนำคำตอบที่ดีที่สุดที่จบที่ตำแหน่ง n-1 แล้วเอา A[i] เพิ่มต่อเข้าไป ทำให้คำตอบเป็น max_sum_ending(i-1)+A[i] สังเกตว่า กรณีที่สองเราไม่จำเป็นต้องลูปอีกแล้ว เพราะเรามีข้อมูลจาก max_sum_ending(i-1) อยู่แล้วว่าถ้าต้องการให้ subarray จบที่ตำแหน่ง n-1 จะได้คำตอบมากสุด เท่าใด สิ่งที่เหลืออยู่ก็เพียงแค่นำ A[i] เพิ่มเข้าไปต่อท้ายเท่านั้น

ขั้นที่ 2: หาคำตอบของปัญหาใหญ่จากปัญหาย่อย

ทำไปแล้วในขั้นตอนที่ 1

ขั้นที่ 3: เขียนสูตรออกมาในรูปทั่วไป

ค่าของ max_sum_ending(i) หาได้ดังนี้

- •ถ้า i=1 คำตอบจะเท่ากับ A[1]
- •ถ้า i>1 คำตอบจะเท่ากับ max(A[i], max_sum_ending(i-1)+A[i])

ขั้นที่ 4: วิเคราะห์ Time Complexity และ Space Complexity

เนื่องจากว่าปัญหาย่อยอาจมีได้มากถึง O(n) ปัญหา และแต่ละปัญหาย่อย เราคิดเพียงครั้งเดียวเท่านั้น แต่ละครั้งใช้เวลา O(1) Time Complexity ของวิธีนี้จึงเป็น O(n) เนื่องจากว่าต้องเก็บคำตอบทั้งหมด O(n) กรณี จึงมี Space Complexity เป็น O(n)

ขั้นที่ 5: Implement

เนื่องจากว่าเราต้องคิดคำตอบจาก max(max_sum_ending(1), max_sum_ending(2), ..., max_sum_ending(n)) อยู่แล้ว การเขียน Top-down Approach ในข้อนี้ค่อนข้างจะ เสียเวลา เพราะยังไง ๆ เราก็ต้องสร้างคำตอบจากกรณี i=1 จนถึง i=n ครบทั้งหมด ดังนั้นจึงควร implement แบบ Bottom-down แทน

```
int A[MAX_N];
int dp[MAX_N]; // dp[0] = 0

int ans = -1e9;
for (int i = 1; i <= n; ++i) {
    dp[i] = max(A[i], dp[i-1]+A[i]);
    ans = max(ans, dp[i]);
}

cout << ans << endl;
// if A[1..n] = [-2, 3, 2, -1, 4, -9, 3]
// cout << ans << endl;
// result = 8</pre>
```

ตัวอย่างที่ 5: Longest Increasing Subsequence (LIS)

กำหนดลำดับจำนวนเต็มความยาว n ตัวมาให้ จงหา increasing subsequence (ลำดับย่อยที่ตัวเลขเรียงจากน้อยไปมาก) ที่มีความยาวมากที่สุด คำว่า subsequence ในที่นี้ หมายถึงการเลือกสมาชิกเพียงแค่บางตัวของ array ไว้โดยยังคงลำดับเดิมอยู่ (แต่ไม่จำเป็นต้องอยู่ติดกัน) หาก array ที่กำหนดให้คือ [10, 22, 9, 33, 21, 50, 41, 60, 80] ลำดับย่อยที่เรียงจากน้อยไปมากที่ยาวที่ยาวที่สุดคือ [10, 22, 33, 50, 60, 80] (ความยาว 6 ตัว)

ขั้นที่ 1: กำหนดปัญหาให้ชัดเจน

เช่นเดียวกับตัวอย่างที่ 4 เราไม่สามารถกำหนดฟังก์ชัน int LIS(int i) ได้ เพราะหากกำหนดเช่นนี้แล้ว กรณีที่ต้องคิดมีสองแบบคือ

- •คำตอบเท่ากับ A[i] เพียงตัวเดียวเลย
- •คำตอบมีค่าเท่ากับ LIS(i-1) (เพิ่ม A[i] เข้ามาก็ไม่ได้ช่วยอะไร)
- •ต้องนำ A[i] ไปต่อท้ายลำดับที่ยาวที่สุดก่อนหน้า แต่เนื่องจากว่าเราไม่ทราบว่าลำดับที่ยาวที่สุดใน LIS(i-1) จบด้วยเลขอะไร จึงไม่สามารถนำมาต่อได้ เพราะ อาจจะผิดเงื่อนไข "เรียงจากน้อยไปมาก"

ดังนั้น สำหรับข้อนี้ เพื่อให้เราสามารถทราบได้ตลอดว่าตัวเลขตัวสุดท้ายคือเลขอะไร เราจะต้องเปลี่ยนมาใช้ฟังก์ชัน int LIS_end(int i) แทน เพื่อ ค้นหา Longest Increasing Subsequence ที่**จบที่ตำแหน่ง** i **พอดี** คำตอบของทั้งลำดับ ก็จะได้จาก max{LIS_end(1), LIS_end(2), ..., LIS_end(n)}

ขั้นที่ 2: หาคำตอบของปัญหาใหญ่จากปัญหาย่อย

หากต้องการให้ LIS มาจบที่ตำแหน่ง n พอดีสามารถทำได้สองวิธี

- •ใช้ A[i] เพียงแค่ตัวเดียวเลย (ความยาว 1 ตัว)
- •นำ A[i] ไปต่อกับ LIS ที่จบที่ตำแหน่ง 1 ถึง n−1 แต่ว่าตำแหน่งที่นำมาต่อนั้น ต้องมีค่าน้อยกว่า A[i] (เพราะต้องการให้เรียงจากน้อยไปมาก)

ขั้นที่ 3: เขียนสูตรออกมาในรูปทั่วไป

(กำหนดให้ LIS_end(i) มีค่าเท่ากับ dp[i])

$$dp[i] = \max \left\{ egin{aligned} 1 \ \max_{1 \leq j < i ext{ and } A[j] < A[i]} \left(dp[j] + 1
ight) \end{aligned}
ight.$$

หากต้องการให้ลำดับจบที่ i จะต้องเลือกว่าตัวก่อนหน้า A[i] จะเป็นตำแหน่งใด — หากได้ตำแหน่ง j มา ก็จะทำให้ความยาวทั้งหมดเท่ากับ (ความยาวของลำดับจนถึงตำแหน่ง j) + (ตำแหน่ง i เพิ่มอีก 1 ตำแหน่ง)

ถ้าเลือกต่อกับตัวก่อนหน้าไม่ได้สักตัว คำตอบก็จะมีค่าเท่ากับ 1 (นั่นก็คือ ลำดับมีแค่ตัวที่ i เพียงตัวเดียว)

ขั้นที่ 4: วิเคราะห์ Time Complexity และ Space Complexity

เนื่องจากว่าปัญหาย่อยอาจมีได้มากถึง O(n) ปัญหา และแต่ละปัญหาย่อย เราคิดเพียงครั้งเดียวเท่านั้น แต่ละครั้งใช้เวลา O(n) (ลูปเพื่อเลือกว่าจะเอาไปต่อกับลำดับใด) Time Complexity ของวิธีนี้จึงเป็น O(n²)

เนื่องจากว่าต้องเก็บคำตอบทั้งหมด O(n) กรณี จึงมี Space Complexity เป็น O(n)

ขั้นที่ 5: Implement

Classical Problems อื่นๆ ที่น่าสนใจ

https://www.geeksforgeeks.org/dynamic-programming/

- Maximum Independent Sum
- Matrix Chain Multiplication
- Rod Cutting
- Text Justification
- Egg Dropping

Reference

https://www.geeksforgeeks.org/dynamic-programming/

https://aquablitz11.github.io/2019/01/28/an-introduction-to-dynamic-programming.html

https://www.hackerearth.com/practice/algorithms/dynamic-programming/introduction-to-dynamic-programming-1/tutorial/